

Nijmegen

Het college van dijkgraaf en heemraden van Waterschap
Rivierenland
Postbus 599
4000 AN TIEL

Datum 28 januari 2025
Onderwerp Zienswijze ontwerp-streefpeilenplan
Over-Betuwe

Geachte heer/mevrouw,

Het Waterschap Rivierenland heeft op 19 december 2024 het ontwerp-streefpeilenplan ter inzage gelegd. We dienen langs deze weg een zienswijze in betreffende het ontwerp-streefpeilenplan Over-Betuwe. In het streefpeilenplan is een grotere bandbreedte opgenomen voor het streefpeil, dan in voorgaande plannen en afspraken.

Nijmegen Noord is een gebied dat enigszins hoger gelegen is dan het omliggende gebied, wat de aanvoer van water niet of zeer moeilijk mogelijk maakt. Het gebied is daarom ontworpen als een zelfvoorzienend watersysteem. Het feit dat er sprake is van verschillende maaiveldhoogtes, verschillende bodemlagen, oud en nieuwbouw door elkaar een grote invloed van de waterstanden in de Waal, maakt de waterhuishouding in het gebied uniek en complex.

Nijmegen en het Waterschap hebben in 2009 afspraken gemaakt over de waterhuishouding van de nieuwe wijk de Waalsprong. Uitgangspunten zijn vastgelegd in het Rapport en bijlagen Waterhuishoudkundig Inrichtingsplan Waalsprong (WIW). Samen hebben we de afspraken bestuurlijk vastgelegd in een overeenkomst. Volgens het WIW vindt afvoer van water vanuit het gebied van de Waalsprong naar de Linge plaats bij waterstanden boven NAP +7,90 m. Als toetscriterium voor het peil in de plassen geldt dat dit niet hoger mag worden dan NAP + 8,55 m en niet lager mag worden dan NAP + 6,65 m.

De afgelopen jaren hebben we ondervonden, dat het watersysteem sterk onder invloed staat van de waterstand van de Waal en daarmee erg gevoelig is voor klimaatverandering. De langdurige droge perioden in de jaren 2018-2020 hebben aangetoond dat de (grond)waterstanden ver kunnen uitzakken en de singels niet konden worden voorzien van voldoende water. De singels zijn inmiddels beleemd om ze te beschermen tegen dalende (grond)waterstanden.

Om het water van natte perioden langer in het gebied vast te kunnen houden, stelt u in uw voorliggende streefpeilenplan voor om voor het flexibele peilbeheer in Nijmegen Noord

Postadres

Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024

nijmegen.nl

Contactpersoon

Annemarie ter Schure
A.ter.schure@nijmegen.nl
06-25721414

Ons kenmerk

D240535376

Bijlage(n)

Bijgevoegd: Ja

een grotere bandbreedte van 7,60-8,70/8,90 m +NAP te hanteren. Wij zien hierin een afwijking van het afsprakenkader WIW. U geeft aan dat deze peilhoogtes de afgelopen jaren in de praktijk zijn gehanteerd en dat derhalve de praktijksituatie niet verandert, alleen de planmatige peilen. De gemeente Nijmegen onderschrijft de noodzaak om in de natte periodes het water zo optimaal mogelijk in het gebied vast te houden. Dit echter zonder nadelige effecten voor bestaande en nieuw te bouwen woningen. Wij zien hiermee de volgende risico's:

- Nieuwe gebiedsontwikkelingen worden getoetst aan de volledige bandbreedte in plaats van de peilen uit het WIW. Dit kan tot aanpassingen in de bouw leiden (ophoging), die niet zijn afgestemd op het bestaande gebied.
- In de praktijk zijn enkele gevallen van (grond)wateroverlast bekend, maar we hebben onvoldoende kennis van het gebied om de oorzaak te kunnen duiden. Dit zou de hoge waterstand in de singels kunnen zijn, maar ook andere oorzaken zoals kleilagen in de bodem, of verkeerde aanleg op particulier terrein.
- Bij problemen met aantoonbare relatie met de hoge peilen, kunnen wij bij hogere bandbreedte minder beroep doen op het waterschap en ligt er meer verantwoordelijkheid bij onze gemeente.
- Het voorkomen van schade door hoge grondwaterstanden behoort tot de gemeentelijke grondwatertaak. Hoge waterstanden in de singels kan er mogelijk toe leiden dat het grondwater minder goed kan worden afgevoerd en wij onze gemeentelijke grondwatertaak mogelijk niet naar behoren kunnen uitvoeren.

Als voorbeeld noemen we de gebiedsontwikkeling van Zuiderveld Oost. Bij de voorbereiding van deze gebiedsontwikkeling bleek, rekening houdend met het hoogste peil in de voorgestelde bandbreedte, dat het plan niet meer voldoet aan de gemeentelijke ontwateringsnormen. Tevens komt naar voren dat uitgaande van ditzelfde peil als referentie, het plan minder robuust is voor regenwateroverlast (of schade) dan gewenst. Aangezien in de omliggende bestaande wijken het maaiveld gelijk of lager is dan de beoogde maaiveldhoogte in Zuiderveld Oost, geldt dit ook voor bestaand gebied. Maar we denken ook aan de nadelige effecten van vlonders in watersingel, drijvende woningen in de Lentse Plas etc.

De 'Toelichting ontwerp streefpeilenplan Over Betuwe' (kenmerk 132723/24-016.399, 11 november 2024 WitBo), neemt de zorgen van de gemeente niet weg. Hierin is over de effecten op de berekende grondwaterstanden vermeldt, dat deze 'naar verwachting in de praktijk niet zullen optreden'. Deze conclusie is niet onderbouwd met een analyse van meetgegevens waaruit blijkt wat in de praktijk de relatie is tussen het peil in de singels en de grondwaterstanden. Onlangs en in het verleden zijn er echter wel klachten geweest van bewoners en het is op dit moment niet bekend of dit samenhangt met de met een (hoog) peil in de singels.

We constateren dat er op dit moment onvoldoende inzicht is in de gevolgen van het water vasthouden op de hoge peilen uit het Streefpeilenplan voor bestaand gebied en de betekenis hiervan voor nieuwe ontwikkelingen. Het ontbreekt ook aan inzicht in het effect

van de maatregel die al genomen is om water langer vast te houden (beleeming van de singels). In recente gesprekken heeft u toegezegd, gezamenlijk toe te willen werken naar een kennisuitbreiding van het gebied en de mogelijke kwetsbaarheden. Hierbij heeft u aangegeven toe te willen werken naar maatwerk in het peilbeheer.

Aangezien de aanpassingen in het streefpeilenplan niet overeenkomen met de afspraken in het Waterhuishoudkundig Inrichtingsplan Waalsprong, willen wij voordat u uw streefpeilenplan definitief vaststelt, graag met u in gesprek om passende afspraken te maken, bijvoorbeeld in de vorm van (een addendum op) een nieuw WIW, waarin het waterbeheer van Nijmegen Noord op een onderbouwde manier wordt geborgd. Belangrijk vinden wij hierbij maatwerk in het peilbeheer, de wederzijdse taken en verantwoordelijkheden, de financiële consequenties en aansprakelijkheid.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester